

de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs Commissie Wetsvoorstellen

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE DEN HAAG

Amsterdam, 13 juni 2017

Betreft: Reactie van de Commissie Wetsvoorstellen van de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs op de internetconsultatie Wet inhoudingsplicht houdstercoöperatie en uitbreiding inhoudingsvrijstelling

Geachte dames en heren,

Met belangstelling heeft de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (de Orde) kennisgenomen van het voorontwerp van ‘Wet inhoudingsplicht houdstercoöperatie en uitbreiding inhoudingsvrijstelling’, als consultatiedocument tezamen met een concept-memorie van toelichting, gepubliceerd op 16 mei jl. Het voorontwerp steunt op belangrijke beleidskeuzes die voor een deel bijdragen aan een verbetering van het Nederlandse (fiscale) vestigingsklimaat maar voor een deel ook resulteren in een verslechtering. Op de wenselijkheid van deze (politieke) keuzes gaat de Orde in deze brief niet in.

1. Algemeen

De Orde merkt op dat dit wetsvoorstel pas in de tweede helft van dit jaar zal worden ingediend en dan reeds per 1 januari 2018 in werking treedt. Er zit derhalve weinig tijd tussen het parlementaire proces en de invoeringsdatum. De Orde zou willen pleiten voor een overgangstermijn. Vele belastingplichtigen zullen een nieuwe advance tax ruling willen afsluiten op basis van de nieuwe wetgeving. Echter, het beleid van het rulingteam is dat geen advance tax rulings worden afgesloten op basis van nog niet in werking getreden wetgeving. De Orde geeft daarom in overweging om de wetgeving op bestaande situaties pas toe te passen na (bijvoorbeeld) 1 juli 2018, zodat belanghebbenden tijd hebben hun structuren aan te passen en in overleg kunnen treden met de belastingdienst.

De Orde constateert met genoegen dat met de voorgenomen wetswijziging de General Anti Avoidance Rule (GAAR) uit de EU Moeder-dochterrichtlijn niet meer zal zijn geïmplementeerd in artikel 17 lid 3 onderdeel b Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet Vpb), maar in artikel 4 Wet op de dividendbelasting 1965 (Wet DB). Dit is ook de plaats waar deze bepaling naar de mening van de Orde thuis hoort (zie het commentaar van Orde op het wetsvoorstel Belastingplan

De Commissie Wetsvoorstellen van de NOB reageert gevraagd en ongevraagd op fiscaal relevante (wets)voorstellen (en het voortraject daarvan) vanuit de expertise van haar leden. Belangrijke toetsstenen zijn rechtszekerheid (waaronder terugwerkende kracht), verenigbaarheid met het recht, uitvoerbaarheid, effectiviteit en efficiency, regeldruk en gevolgen voor het investeringsklimaat.

1

2016 c.a. van 2 oktober 2015). De Orde heeft ook begrip voor de keuze om de reikwijdte van artikel 17 lid 3 onderdeel b Wet Vpb te beperken tot vervreemdingsvoordelen nu het misbruik ten aanzien van dividenduitkeringen uitputtend wordt geregeld in artikel 4 Wet DB. Bij de technische uitwerking van dit onderscheid plaatst de Orde echter wel enige kanttekeningen (zie onderdeel 5 hierna).

Tevens stelt de Orde het op prijs dat met het voorgenomen wetsvoorstel de antimisbruikbepalingen in de nationale wet in lijn worden gebracht met zowel de GAAR van de EU Moederdochterrichtlijn als met de in Nederlandse belastingverdragen te implementeren Principal Purpose Test (PPT) van OESO-BEPS actiepoint 6.

Naar de mening van de Orde zijn deze bepalingen voldoende om het huidige artikel 4 lid 3 onderdeel c Wet DB overbodig te maken. De Orde neemt aan dat het een omissie is dat laatst vermelde onderdeel niet komt te vervallen, aangezien deze bepaling weer teruggrijpt op de antimisbruikbepalingen in belastingverdragen als gevolg waarvan geen aanspraak zou kunnen worden gemaakt op de verlaging van belastingheffing op dividenden zoals opgenomen in het betreffende belastingverdrag. Door artikel 4 lid 3 Wet DB onderdeel c te laten vervallen, wordt een wirwar aan en stapeling van antimisbruikconcepten voorkomen. En daarmee vormt het voorgenomen wetsvoorstel, naar de Orde begrijpt, tevens (een belangrijk handvat voor) de Nederlandse interpretatie van voornoemde PPT in verdragsverhoudingen, hetgeen de kenbaarheid en rechtszekerheid van deze antimisbruikbepalingen zeer ten goede komt.

Ook begrijpt de Orde dat de diversiteit aan antimisbruikbepalingen voor dividenduitkeringen gereduceerd wordt, doordat de nieuwe nationale antimisbruikbepaling in artikel 4 Wet DB voorgaat op andersluidende antimisbruikbepalingen in belastingverdragen. Die komen immers niet meer aan de orde, indien op grond van nationaal recht wordt geconcludeerd dat aan alle vereisten voor de unilaterale inhoudingsvrijstelling is voldaan. Zo blijkt uit voorbeeld 3 in de concept-memorie van toelichting dat de “limitations-on-benefit” (LOB)-bepaling, de 80%-eis en de 12-maandeneis uit het verdrag met de Verenigde Staten geen rol meer speelt bij de eenzijdige Nederlandse terugtrekking bij de heffing van bronbelasting op dividenden). Daarmee gaat Nederland effectief verder dan enkel de doorwerking van de PPT in de Nederlandse belastingverdragen die resulteert uit de MLI, hetgeen naar de mening van de Orde niet alleen een wenselijke uitkomst (in verband met kenbaarheid en rechtszekerheid die deze stroomlijning van de Nederlandse behandeling van dividenden in relatie tot alle verdragslanden zal opleveren) is maar evenzeer in lijn met de ratio en wensen van OESO-BEPS actiepoint 6.

In deze benadering past echter het expliciet laten vervallen van artikel 4 lid 3 onderdeel c Wet DB, aangezien deze bepaling teruggrijpt op de specifieke antimisbruikbepalingen voor dividenden in het betreffende bilaterale belastingverdrag. Is het een omissie dat het schrappen van deze bepaling niet is opgenomen in het voorontwerp? In dat geval suggereert de Orde deze bepaling alsnog te schrappen in het uiteindelijke wetsvoorstel.

Indien het de bedoeling is artikel 4 lid 3 onderdeel c Wet DB te handhaven, kantelt het bovenstaande beeld volledig en meent de Orde dat de in de concept-memorie van toelichting opgenomen tekst en voorbeelden de lezer op het verkeerde been zetten. In dat geval zou naar de mening van de Orde dit punt in de (uiteindelijke) memorie van toelichting moeten worden aangepast en aangevuld met een verwijzing naar het van toepassing blijven van artikel 4 lid 3 onderdeel c Wet DB, de reden daarvoor en de gevolgen daarvan.

2. Inhoudingsvrijstelling dividendbelasting: verdragsrelatie

2.1 De Orde constateert dat de voorgenomen wetgeving tot gevolg zal hebben dat dividenduitkeringen aan aandeelhouders/leden gevestigd in niet-verdragslanden in beginsel onderworpen zullen zijn aan 15% dividendbelasting. Dit betekent de facto het einde van doorstromsituaties waarin Nederland als tussenschakel fungeert voor dividenduitkeringen die neerslaan in niet-verdragslanden. Een dergelijke doorstromsituatie zou ook al getroffen worden door de EU GAAR en door opname van de PPT in belastingverdragen met landen van waaruit dividenden aan de Nederlandse doorstroomvennootschap worden uitgekeerd. Dit, omdat het bronland op basis van de PPT onder het verdrag immers geen vrijstelling/verlaging van bronbelasting meer zal toekennen voor dividenduitkeringen aan Nederlandse doorstromers), zoals nu reeds het geval is ten gevolge van de EU GAAR die de Moeder/Dochterrichtlijn buiten werking stelt waar het bronlanden betreft die lidstaat zijn van de EU.

In zoverre versterken deze nationale en internationale ontwikkelingen elkaar, waar nog een schepje bovenop zal komen met de inwerkingtreding van een EU-zwarte lijst van belastingparadijzen. Terzijde betekent dit naar de mening van de Orde dat geen behoefte meer zal bestaan aan een separate verzwaring van de eisen ten aanzien van substance van Nederlandse houdstervennootschappen. Daardoor zal naar de mening van de Orde het doel van de aangenomen motie-Grashoff c.s. van 20 januari 2017 de facto zijn bereikt.

2.2 De Orde heeft begrip voor het feit dat de unilaterale inhoudingsvrijstelling alleen geldt in relatie tot aandeelhouders c.q. leden die volgens de fiscale wetgeving van dat verdragsland aldaar gevestigd zijn (mits het verdrag een regeling bevat ten aanzien van dividenden). Ten aanzien van de aanvullende eis dat de opbrengstgerechtigde als verdragsinwoner wordt aangemerkt, en die bovendien naar de maatstaven van dat verdragsland niet fiscaal transparant is, heeft de Orde enkele vragen. De eerste vraag is of deze laatste eis wel nodig is, nu doorgaans het zijn van verdragsinwoner (uitgaande van artikel 4 lid 1 OESO-Modelverdrag) fiscale transparantie in het land van vestiging uitsluit. De Orde suggereert daarom om deze eis te laten vervallen, dan wel in de memorie van toelichting toe te lichten waarom deze eis wordt gehandhaafd.

De tweede vraag is of het niet onterecht en onwenselijk is om bijvoorbeeld een dividenduitkering aan een moedervernootschap, die naar maatstaven van haar vestigingsland fiscaal transparant is, uit te sluiten van de inhoudingsvrijstelling, ook al worden de aandelen in de moedervernootschap gehouden door een 'grootmoeder', die bij rechtstreeks aandelenbezit wel zou hebben gekwalificeerd voor de nationale inhoudingsvrijstelling. De Orde vraagt zich af of het niet voor de hand zou liggen de status van een fiscaal transparant lichaam in het verdragsland geen bezwaar te achten, indien achter dat lichaam een niet-transparante aandeelhouder schuilgaat die tevens verdragsinwoner is en ook overigens aan de eisen van de nationale inhoudingsvrijstelling zou hebben voldaan bij een rechtstreeks aandelenbezit (hetgeen ook zou betekenen dat er van een ontgaansmotief geen sprake kan zijn)? De Orde wijst op het bestaande beleid ter zake zoals neergelegd in het Besluit van 19 maart 1997.

Dit zou eveneens moeten gelden indien het fiscaal transparante lichaam niet is opgericht naar het recht van het betreffende verdragsland waar de niet-transparante verdragsinwoner is gevestigd.

Tot slot constateert de Orde dat de voorgestelde wettekst de bedoeling zoals weergegeven in de concept-memorie van toelichting ten aanzien van verdragsinwonerschap onvoldoende weergeeft, nu in het voorgestelde artikel 4 lid 2 onderdeel a ten 2^e Wet DB slechts wordt verlangd dat de opbrengstgerechtigde “*volgens de fiscale wetgeving van (...) aldaar is gevestigd*”. Dit duidt op inwonerschap volgens nationaal recht van het verdragsland en niet tevens op inwonerschap volgens het belastingverdrag met dat land. De Orde suggereert hetzij het wetsvoorstel, hetzij dit punt in de (uiteindelijke) memorie van toelichting aan te passen en expliciet te bevestigen dat het gaat om inwonerschap naar nationaal recht.

2.3 De Orde begrijpt dat bij uitkering aan een aandeelhouder/lid in een niet-verdragsland de inhoudingsvrijstelling niet van toepassing is, ook al worden de aandelen in die directe moedervennootschap gehouden door een grootmoedervennootschap die een onderneming drijft, gevestigd is in een verdragsland (met een regeling voor dividenden) en bij een rechtstreeks belang in de Nederlandse entiteit derhalve wel recht zou hebben gehad op de nationale inhoudingsvrijstelling.

De Orde kan dit uit conceptueel oogpunt niet goed verklaren, nu tussenschakeling van de tussenhoudster in een niet-verdragsland in dit voorbeeld niet leidt tot het ontgaan van dividendbelasting. Kennelijk is hier sprake van een beleidsmatige/politieke keuze. Begrijpt de Orde goed dat in deze situatie, indien vervolgens tussen het niet-verdragsland en Nederland een tweede tussenhoudster in een verdragsland wordt geplaatst, in beginsel zowel door deze tweede tussenhoudster als door de tussenhoudster in het niet-verdragsland heen wordt gekeken (wegdenkgedachte), met als gevolg dat alsnog de inhoudingsvrijstelling kan worden toegepast? Een aanvulling van dit punt in de (uiteindelijke) memorie van toelichting is naar de mening van de Orde wenselijk.

3. Inhoudingsvrijstelling dividendbelasting: misbruik

3.1 De concept-memorie van toelichting verwijst herhaaldelijk naar de voorwaarde van aanwezigheid van ondernemingsactiviteiten in de structuur. Echter, deze eis blijkt niet uit de wettekst. Is het de bedoeling dat bij niet-ondernemingsstructuren de inhoudingsvrijstelling nimmer toepassing zal kunnen vinden, ook al is sprake van een volstrekt zakelijke beleggingsstructuur waarbij belastingontwijking niet aan de orde is? Bijvoorbeeld indien een rechtstreeks belang wordt gehouden of indien bij een rechtstreeks aandeelhouderschap van de investerende entiteit (die geen onderneming drijft) op grond van het belastingverdrag met het vestigingsland van die investeerder reeds geen dividendbelasting zou mogen worden ingehouden. Het onverkort buiten toepassing laten van de inhoudingsvrijstelling is in dit geval niet slechts een antimisbruikbepaling, maar een kwalitatief onderscheid tussen ondernemers en beleggers hetgeen de Orde niet kan rijmen met de EU Moeder-Dochterrichtlijn.

In dit verband vraagt de Orde ook aandacht voor dividenden uitgekeerd door vastgoedvennootschappen. De exploitatie (verhuur) van vastgoed wordt voor de heffing van inkomstenbelasting niet altijd als een materiële onderneming aangemerkt. In de wetsgeschiedenis bij de deelnemingsvrijstelling is reeds opgemerkt dat vastgoedbeleggingsdochters ten opzichte van andere beleggingsdochters een bijzondere plaats innemen.¹ Onroerende zaken zijn namelijk niet

¹ TK 2006-2007, 30 572, nr. 12, p. 14. Zie ook p. 6.

mobiel. Het onbeperkte heffingsrecht over voordelen uit vastgoed wordt (evenals het heffingsrecht over voordelen uit een actieve onderneming) volgens de OESO-doctrine toegewezen aan het bronland. Een vastgoedbelegging is wat dat betreft dan ook meer te vergelijken met een actieve onderneming dan met een mobiele belegging. Tegen deze achtergrond – en in lijn met de behandeling van vastgoeddochters in de deelnemingsvrijstelling (artikel 13 leden 11b en 12a Wet Vpb) – is de Orde er voorstander van de exploitatie van vastgoed voor de toepassing van artikel 4 lid 3 onderdeel d Wet DB niet als beleggingsactiviteit aan te merken. Een uitsluiting van niet-ondernemende vastgoedbeleggingsstructuren van de inhoudingsvrijstelling zou in de praktijk een aanmerkelijke verslechtering betekenen ten opzichte van de huidige inhoudingsvrijstelling.

3.2 Voorts acht de Orde de context van de ondernemingseis niet altijd duidelijk. Zo wordt in de concept-memorie van toelichting aanvankelijk opgemerkt (paragraaf 2.2.3) dat ‘eerst’ (vóór toepassing van de subjectieve toets en de objectieve toets) moet worden vastgesteld of sprake is van een ondernemingsstructuur. Vervolgens wordt opgemerkt (in dezelfde paragraaf) dat slechts aan de objectieve toets (geldige zakelijke reden) kan worden voldaan “*indien het een ondernemingsstructuur betreft*”. Daarna wordt in voorbeeld 2 bij toepassing van de subjectieve toets (ontgaansmotief) de aanwezigheid van een ondernemingsstructuur als toetspunt gehanteerd. Tot slot wordt in voorbeeld 3 in de context van de subjectieve toets de wegdenkgedachte benoemd, waarin wordt weggedacht tot aan de eerste schakel boven Nederland waarin een onderneming wordt gedreven. Deze verschillende toepassingen van hetzelfde ondernemingscriterium kunnen verwarring scheppen. De Orde acht derhalve een nadere stroomlijning in de memorie van toelichting gewenst ten aanzien van de rol van het drijven van een onderneming in de antimisbruikbepaling, zodat duidelijk is bij welke "stap" in de analyse de ondernemingseis geldt.

3.3 Begrijpt de Orde goed dat alleen dan geen sprake is van misbruik, indien in de ‘rechte lijn’ boven Nederland een onderneming wordt uitgeoefend? Of is het ook denkbaar dat in de structuur boven Nederland een onderneming wordt uitgeoefend door een groepsvennootschap die geen deel uitmaakt van deze ‘rechte lijn’? In de praktijk komt het namelijk wel voor dat de hoofdkantooractiviteiten van een groep niet door de tophoudster zelf worden uitgeoefend maar door een dochtermaatschappij van die topholding die niet in de aandeelhoudersketen naar Nederland zit. Hierbij kan gedacht worden aan een separate werkmaatschappij van waaruit werknemers hun werkzaamheden verrichten ten behoeve van de groep. Naar de mening van de Orde kan in een dergelijke situatie niet worden gesproken van ‘misbruik’. De Orde stelt voor hierop expliciet in te gaan in de memorie van toelichting.

3.4 Ten behoeve van de objectieve toets worden zwaardere substance-eisen geformuleerd, o.a. door middel van het stellen van een loonkosteneis. De Orde vraagt zich in dit verband af of ook loonkosten ter zake van buiten de groep ingehuurd personeel zouden voldoen? Deze situatie zal zich bijvoorbeeld voordoen bij private-equity structuren waarbij het personeel in dienst staat van de private equity onderneming die doorgaans niet met het private equity fonds in een groep is verbonden. De Orde verzoekt een uitbreiding in de memorie van toelichting op dit punt.

3.5 Onderdeel van de zwaardere substance-eisen is dat voor een periode van ten minste 24 maanden een onroerende zaak ter beschikking staat aan de aandeelhouder. De Orde verzoekt om bevestiging dat deze eis niet zo gelezen moet worden dat op het moment van de uitdeling al 24 maanden een

onroerende zaak ter beschikking heeft gestaan. Concreet vraagt de Orde zich of hoe de 24-maandeneis praktisch moet worden toegepast in gevallen waarin nog niet aan die termijn is voldaan, of waarin sprake is van een structuur die binnen 24 maanden weer wordt opgedoekt en ontmanteld? Wordt dan per definitie niet aan die voorwaarde voldaan? Ook vraagt de Orde aandacht voor overgangsproblematiek op dit punt die mogelijk zal optreden bij bestaande gevallen ten gevolge van inwerkingtreding van deze nieuwe eis.

3.6 De Orde vraagt zich af of de verwijzing in artikel 4 lid 9 Wet DB naar het ‘vijfde lid’ moet zijn: ‘derde lid onderdeel d’ (zie ook het commentaar in V-N 2017/27.14)?

4. Inhoudingsplicht dividendbelasting: houdstercoöperatie

4.1 De wetgeving gaat gelden vanaf 1 januari 2018, terwijl voor de kwalificatie als houdstercoöperatie wordt gekeken of de coöperatie in het jaar voorafgaande aan de uitkering moet worden gezien als een houdstercoöperatie. Derhalve biedt de wet geen mogelijkheden voor coöperaties om te kunnen anticiperen op de nieuwe wetgeving en zijn uitkeringen in 2018 onderworpen aan dividendbelasting, indien de coöperatie op basis van de feiten en omstandigheden uit 2017 gezien moet worden als een houdstercoöperatie. De Orde stelt voor om bestaande coöperaties de tijd te geven zich aan te passen aan de nieuwe wetgeving door hetzij de wetgeving op dit punt later te laten ingaan, hetzij de referentieperiode voor dividenduitkeringen in 2018 te verkorten, tot bijvoorbeeld drie maanden (mits in totaal, dus samen met een periode na een eventuele dividenduitkering, een jaar lang geen sprake is van een houdstercoöperatie).

4.2 Met de voorgestelde wijziging van de inhoudingsplicht van coöperaties wordt nagestreefd de fiscale behandeling van de coöperatie en de NV/BV meer gelijk te trekken. Dit wordt met de voorgestelde regeling echter slechts gedeeltelijk bereikt. Zo is bijvoorbeeld een terugbetaling van kapitaal door een NV/BV onder voorwaarden belastingvrij, ook indien er zuivere winst is. Een terugbetaling van ingelegde gelden door een coöperatie is echter niet zonder heffing van dividendbelasting mogelijk, omdat niet aan de voorwaarden van artikel 3 lid 1 onderdeel d Wet DB 1965 kan worden voldaan. De Orde verzoekt om een verdere gelijkstelling van de coöperatie met de NV/BV op dit punt.

4.3 Conform onze opmerkingen onder 3.3 en 3.4 hierboven, merkt de Orde op dat bij de beoordeling of een Nederlandse coöperatie geacht kan worden een onderneming uit te oefenen, de vraag opkomt of en in hoeverre het personeel dat door middel van een separate werkmaatschappij c.q. managementvennootschap (zoals in het geval van private equity structuren) aan de betreffende coöperatie ter beschikking worden gesteld kan worden toegerekend ten behoeve van de kwalificatie onder het voorgestelde artikel 1 lid 8 Wet DB (als zijnde een ‘normale’ coöperatie of een houdstercoöperatie). De Orde stelt voor om ook hierop expliciet in te gaan in de memorie van toelichting.

4.4 Een houdstercoöperatie wordt geacht een in aandelen verdeeld kapitaal te hebben. Kan worden bevestigd dat deze fictie doorwerkt naar verdragen (indien een voorwaarde is voor toepassing van het verdrag dat aandelen worden gehouden in een in de andere staat gevestigde maatschappij)?

5. Buitenlandse belastingplicht vennootschapsbelasting

5.1 De Orde constateert dat de beperking van de buitenlandse belastingplicht voor lichamen-aanmerkelijkbelanghouders tot vervreemdingsvoordelen (capital gains) noopt tot verduidelijking ten aanzien van het inkomensbegrip. Van origine is de achtergrond van deze buitenlandse belastingplicht het ontgaan van het aanmerkelijk belang van natuurlijke personen. Deze zouden het aanmerkelijk belang gemakkelijk kunnen ontgaan door het tussenplaatsen van een vennootschap. Om die reden was ook voor het inkomensbegrip een verwijzing naar Hoofdstuk 4 van de Wet IB 2001 gemaakt. De Orde constateert dat door de simpele verwijzing naar vervreemdingsvoordelen het niet meer mogelijk is om (financierings)kosten in aftrek te brengen. Deze kleven immers slechts aan reguliere voordelen (behoudens de aan- en verkoopkosten die onderdeel zijn van de verkrijgings- respectievelijk overdrachtprijs). De Orde acht dit ongewenst, te meer omdat in de dividendbelasting ook geen rekening gehouden wordt met kosten op aandeelhoudersniveau. De Orde pleit dan ook voor het opnemen van een regeling waarin wel rekening gehouden kan worden met kosten.

5.2 De Orde vraagt zich af of de nieuwe reikwijdte van artikel 17 lid 3 onderdeel b Wet Vpb ten aanzien van uitsluitend vervreemdingsvoordelen wel goed aansluit bij de formulering van de subjectieve misbruiktoets waarin nog steeds wordt verwezen naar het ontgaan van “*inkomstenbelasting of dividendbelasting*”.

Nu de bestrijding van het ontgaan van dividendbelasting reeds uitputtend is geregeld in artikel 4 Wet DB (met de aanvullende mogelijkheid van *fraus legis*), ziet de Orde niet in hoe in de context van artikel 17 lid 3 onderdeel b Wet Vpb nog kan worden geconcludeerd dat sprake is van het ontgaan van dividendbelasting, indien op grond van artikel 4 Wet DB de inhoudingsvrijstelling wordt toegekend. De Orde suggereert daarom het ontgaan van dividendbelasting te schrappen uit de subjectieve misbruiktoets.

5.3 De Orde merkt op dat er vervreemdingen in de aanmerkelijk belangsfeer zijn die eveneens een belastbaar feit voor de dividendbelasting veroorzaken, namelijk inkoop van aandelen en liquidatie-uitkeringen. In dat geval is zowel een met vennootschapsbelasting belast aanmerkelijk belang-vervreemdingsvoordeel denkbaar als de inhouding van dividendbelasting. De Orde pleit ervoor dat in die gevallen in elk geval de dividendbelasting met de vennootschapsbelasting kan worden verrekend. Tevens vraagt de Orde zich af of deze situaties de (enige) reden zijn om artikel 17 lid 5 Wet Vpb in het conceptwetsvoorstel te handhaven? De Orde beveelt aan om in de memorie van toelichting duidelijk te maken wat de ratio en uitwerking zal zijn van artikel 17 lid 5 Wet Vpb in de vernieuwde opzet van artikel 17 lid 3 onderdeel b Wet Vpb en daarbij tevens in te gaan op de aanpassing van artikel 25 Wet Vpb.

5.4 De Orde vraagt zich af of de nieuwe reikwijdte van artikel 17 lid 3 onderdeel b Wet Vpb ten aanzien van uitsluitend vervreemdingsvoordelen wel goed aansluit bij de formulering van de subjectieve misbruiktoets waarin nog steeds wordt verwezen naar het ontgaan van “*inkomstenbelasting of dividendbelasting*”. Nu de bestrijding van het ontgaan van dividendbelasting reeds uitputtend is geregeld in artikel 4 Wet DB (met de aanvullende mogelijkheid van *fraus legis*), ziet de Orde niet in hoe in de context van artikel 17 lid 3 onderdeel b Wet Vpb nog kan worden geconcludeerd dat sprake is van het ontgaan van dividendbelasting,

indien op grond van artikel 4 Wet DB de inhoudingsvrijstelling wordt toegekend. De Orde suggereert daarom het ontgaan van dividendbelasting te schrappen uit de subjectieve misbruiktoets.

5.5 De Orde constateert dat het voorstel niet voorziet in de afschaffing van artikel 17a onderdeel c Wet Vpb. De Orde vraagt zich af in welke situaties het aanhouden van de vordering door een tussengeschoven buitenlands lichaam tot het ontgaan van (buitenlandse belastingplicht voor de) inkomstenbelasting zou kunnen strekken. Voorts vallen niet alleen vorderingen gehouden door de directe aandeelhouder onder de reikwijdte van deze bepaling, maar ook vorderingen gehouden door de indirecte aandeelhouder. De Orde vraagt zich af hoe bij die indirecte aandeelhouder de subjectieve en de objectieve toets moeten worden uitgevoerd. Met name is daarbij ook de vraag of het nog van belang is of de directe aandeelhouder al dan niet een belast aanmerkelijk belang heeft. De Orde meent dat het voor de hand ligt deze bepaling te schrappen. Zo dat niet wenselijk wordt geacht, zou een nadere toelichting op deze punten nuttig zijn.

5.6 In de wettekst wordt toegevoegd dat ook een transactie of samenstel van transacties kan leiden tot buitenlandse belastingplicht. De Orde verzoekt om een toelichting met betrekking tot het soort van transacties waarop bedoeld wordt.

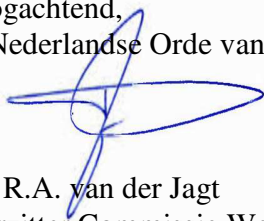
5.7 Buitenlandse entiteiten kunnen door de onderhavige wijziging belastingplichtig worden of hun belastingplicht kan eindigen. De Orde verzoekt om in de toelichting aan te geven wat de gevolgen zijn van dergelijke sfeerovergangen.

6. Ten slotte

De Orde suggereert om het uiteindelijke wetsvoorstel en/of de memorie van toelichting bij het uiteindelijke wetsvoorstel op de hiervoor aangegeven punten aan te passen. De Orde heeft geen bezwaar tegen publicatie van deze reactie.

Uiteraard is de Orde graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Hoogachtend,
de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs

drs. R.A. van der Jagt
voorzitter Commissie Wetsvoorstellen